

به نام حق

کارگاه آموزشی

نگارش و چاپ مقالات علمی در مجلات معتبر بین‌المللی (ISI)

سطح پیشرفته

(ویژه رشته‌های علوم انسانی)

- مهمترین اشتباهاتی که منجر به مردود شدن مقالات در مجلات ISI می‌شود چیست؟
- با چه تکنیک‌هایی شانس پذیرش مقالات را در مجلات ISI بالا می‌برد؟
- چگونه مهمترین ضعف‌های مقاله خود را شناسایی و مرتفع کنیم؟

بیش از ۹۰ درصد از نظرات داوران ناظر ناظر به این است که مقاله شما واضح نیست، حرف جدیدی ندارد، و ادعای شما قانع‌کننده نیست. اما عمدتاً این سه مساله به خاطر ضعف ما در سازماندهی و ارایه مطالب در مقاله است.

این کارگاه حاصل تجربه نگارش و داوری مقالات بین‌الملل و ارایه کارگاه‌های مقاله‌نویسی برای مخاطبین مختلف است. محتوای کارگاه بر اساس ده‌ها مرجع بین‌المللی در خصوص مهارت‌های مقاله‌نویسی، تدوین شده و شامل ده‌ها مثال انتخاب شده از مقالات برتر حوزه علوم انسانی، و نیز مثال‌های متعدد از اشتباهات و ایرادات نگارش مقاله است. شرکت‌کنندگان به صورت قدم به قدم و عملی، مقاله از پیش نوشته شده خود را مورد عرضه‌یابی قرار داده، و بهبود می‌بخشند. حاصل این کارگاه، مقاله اصلاح‌شده شماست که شانس بالاتری را برای پذیرفته شدن دارد.

مخاطبین کارگاه:

- دانشجویان سال‌های آخر کارشناسی ارشد
- دانشجویان مقطع دکترا
- پژوهشگران و کارشناسان

مدرس

محمد حسین رضازاده مهریزی

دکترای سیاست‌گذاری علم و تکنولوژی دانشگاه صنعتی شریف

سازماندهی کارگاه

۱- مقدمه: مهمترین عوامل موفقیت و شکست در انتشار مقالات بین‌المللی

نگارش مقاله در سطح مجلات معتبر بین‌المللی با نگارش مقالات در سطح کنفرانس تفاوت‌های اساسی دارد. حساسیت‌ها و ظرافت‌های داوری در بخش‌های مختلف مقاله در ابتدای این کارگاه بحث می‌شود و مهمترین عواملی که باعث قبول یا رد شدن یک مقاله در این مجلات می‌شود مطرح می‌شود. در ادامه، به صورت عملی و بر اساس سوالات استاندارد، بخش‌های مختلف مقاله خود را بررسی می‌کنیم و ایرادات مهم و کلیدی آنرا استخراج می‌کنیم.

۲- عارضه‌یابی و بهبود مقدمه مقاله

مقدمه مقاله راه ورود و اولین شانس ما برای ورود به چرخه داوری مجله و جلب توجه داوران است. یک مقدمه ضعیف به راحتی منجر به desk rejection مقاله شده و شانس ما را در قبولی مقاله از بین می‌برد. مقدمه خوب می‌تواند ذهن داور را به سمتی سوق دهد که بخش‌های بعدی مقاله به خوبی فهمیده شود و بسیاری از سوالات و ابهامات را پاسخ دهد. در این مرحله، مقدمه مقاله خود را عارضه‌یابی کرده و آنرا بر اساس اصول نگارش مقالات علمی و مثالهایی از مقالات با کیفیت، بازنویسی می‌کنیم.

۳- عارضه‌یابی و بهبود مرور ادبیات

مرور ادبیات مقاله در مجلات بین‌المللی علاوه بر اینکه سابقه پژوهش در زمینه مقاله را نشان می‌دهد، علایم بسیار زیادی را در خصوص کیفیت مقاله، سطح تخصص نویسنده و میزان تسلط علمی او به داور منتقل می‌کند. از این رو، مرور ادبیات یک مقاله، فرصت بسیار مناسبی است که قدرت و توانمندی تئوریک خود را به داور مقاله خود نشان دهیم. در این مرحله، نمونه‌های مختلفی از مرور ادبیات مقالات را بحث می‌کنیم، اشتباهات و نقاط قوت آنها را بحث می‌کنیم و عملاً مرور ادبیات مقاله خود را عارضه‌یابی کرده و اصلاح می‌کنیم.

۴- عارضه‌یابی و بهبود متدلوژی

یکی از مهمترین عوامل رد شدن مقالات ضعف در متدلوژی و طراحی تحقیق است. علاوه بر این، بخش متدلوژی نشان می‌دهد که محقق تا چه میزان به ظرافت‌های مسیر تحقیق و پژوهش مسلط بوده است. کوچکترین نقص یا اشتباه در بخش متدلوژی می‌تواند به راحتی باعث مردود شدن مقاله گردد. در این بخش مهمترین اصولی را که در طراحی تحقیق و نگارش بخش متدلوژی بایستی در نظر گرفته شود را بحث کرده و عملاً در مقاله خود اعمال می‌کنیم.

۵- عارضه‌یابی و بهبود بخش داده‌ها و تحلیل

به جز مقالات کاملاً تئوریک، بقیه مقالات علمی بر پایه داده‌ها و شواهد علمی مبتنی هستند. حتی در مقالات تئوریک نیز نحوه استدلال و دفاع از ادعای مطرح شده بسیار حیاتی و کلیدی است. نحوه گزارش کردن داده‌ها، نحوه تحلیل و نگارش یافته‌های حاصل از این تحلیل در این مرحله بحث شده و در مورد مقالات مختلف به صورت عملی تمرین می‌شود.

۶- عارضه‌یابی و بهبود بخش نتیجه‌گیری

بخش نتیجه‌گیری یکی از حساس‌ترین بخش‌هایی است که سردبیر و داوران مجلات بین‌المللی بر اساس آن قضاوت می‌کنند. اصل ادعا در نتیجه‌گیری مطرح می‌شود و میوه تحقیق و مقاله در نتیجه‌گیری عرضه می‌شود. در این مرحله اصول حاکم بر نوشتن بخش نتیجه‌گیری مطرح شده و با مثال‌های مختلف به صورت عملی تمرین می‌شود.

۷- عارضه‌یابی و بهبود خلاصه مقاله

اولین بخشی از مقاله (بعد از عنوان مقاله) که توسط داوران مجلات به دقت خوانده می‌شود خلاصه مقاله است. خلاصه مقاله بایستی به صورت واضح و البته مختصر جان کلام مقاله ما را به مخاطب بیان کند. به همین خاطر نوشتن خلاصه مقاله آخرین مرحله است. در این قسمت از کارگاه نحوه نوشتن خلاصه مقاله را با مثال‌های مختلف تمرین می‌کنیم و خلاصه مقاله خود را عملاً بازنویسی می‌کنیم.

۸- ارزیابی و تعیین قدم‌های بهبود بعدی

پیش از ارسال مقاله، بایستی لیستی از موارد کلیدی را که شامل موارد محتوایی و نگارشی می‌شوند را چک کنیم. بهتر است که این کار توسط یک همکار یا استاد انجام شود. در این قسمت از کارگاه، دو به دو مقالات یکدیگر را بر اساس چک‌لیستی که به صورت استاندارد عرضه می‌شود ارزیابی می‌کنیم تا ایرادات مقالات خود را کشف کرده و قدم‌های بهبود را مشخص کنیم. این مرحله از کارگاه، به نوعی تمرین عملی و جمع‌بندی کل مطالب کارگاه است.